

Szerkesztőség és kiadóhivatal
S. J. Károlyi-utca SIMON-ház Kuna József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap sorsolási részét illető
minden körülmények ideintéendők.

Hírmegjelenések csak ismert kasszától
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár.

Helyben hához hordva vagy vidéki
postán küldve

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy órára	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

öt-hasábspitesor egyezri beiktatásáért 5k.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábspitesorért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ajdonság sora 50 krajosár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szerda, Január 23

16. szám.

A kormánypárt.

Azon szilárd, kitartó tusában, melyet
a parlamentben a véderőtörvényjavaslat
erkölcsei felszínre jutott s magát folyto-
nosan fenntartja, sőt hódít az ellenzék tá-
borában, mert beismerik, be kell ismer-
niök a tulsó oldalon, hogy a kormány-
pártban hatalmasan gondolkozó fők, elő-
relátó férfiak a vezérek.

Eddig általánosan azt beszélgették s
vagdalták a fejünkhöz, hogy egyetlen ve-
zérszóra hallgatunk, most be kell ismer-
niök, hogy nem csak gondolkozunk, ha-
nem gondolatainknak kifejezést is merünk
adni és hogyha az erősebb, tömörebb ér-
vek előtt meghajlunk, tesszük azért, mert
ezt tenni minden gondolkodó főnek köte-
lessége, mert a nagy alkotásokra képes
embereknek nem csupán tényeit fogadjuk
el, hanem gondolatai előtt is meghajlunk.

A kormánypárt e magatartása erő-
síti a kormányt és képessé teszi arra,
hogy elismerje a világ róltunk, hogy a
mi alkotmányos életünkben valóban vi-
rágzik a parlamentarizmus.

Hogyha kormányunk, a kiben bi-
zunk ígérteit tesz, azt a parlament által
be is tudja váltatni.

A véderő törvényjavaslat nem ke-
vésebb fontos, mint a többi, az alkotmány
biztosítékait magában foglaló törvény,
csak hogy mi törekszünk azt kiszélesíteni.

A parlamentben az ellenzék az al-
kotmányos biztosítékok feladásával vá-
dolja a kormánypártot, mintha bizony a
kormánypárti képviselők gyermekeire kül-
lön törvényeket alkalmaznának; vádolják
germánizálással, — mintha bizony ők is
gyermeküket németekké akarják tenni.

A miniszterelnök két nyilatkozata
elénk tárja a vita főbb pontját s ez a
Lajthántuli alkotmányosság azon köve-
telménye, hogyha az alkotmány valamelyik
pontjának megváltoztatásáról lenne
szó, ahhoz kétharmad többség szükséges,
a mit a jelenlegi viszonyok között ottan
csak nagy engedmények árán lehetne
megnyerni s a hadsereg egysége épen
ugy bontatnék fel, mint felbontatott I-ső
Mátyás halála után Ulászló korszakában
és bizony az ország elgyöngülését vonta

maga után, a másik, hogy a nemzetiségi
törvény értelmében minden nemzetiségnek
van joga középiskolát állítani fel és csak
is a jelenlegi kormánypárt tette törvény
által kötelezővé, hogy néhány tantárgy
magyar nyelven, az állam nyelvén tanít-
tassék, tehát a germanizálás vádja a kor-
mányt és pártját nem sújthatja.

A kormánynak és pártjának előre-
látóbbnak kell lenni, mint az ellenzéknek,
melynek összes taktikája, összes műkö-
dése a támadásból, az ostromból áll; az
ezelőtti ellenzék, 1867. előtt eszméket
hirdetett új világot tárt fel a korhadt in-
tézmények között és a mikor ledöntötte
a régi világ rozsoant épületeit, a romok
felett hatalmas épületet, az állam és al-
kotmánya épületét emelte fel.

A mostani ellenzék eszméket köve-
tel, hogy legyen mit támadnia és bizony-
nyal széttagolna minden haladást, hogyha
a kormánypárt nem tartaná magát erősen
minden törekvésektől szemben.

Az ellenzék ma nemcsak vezér nél-
kül áll, hanem ingadozó, megbízhatlan és
eszmekörében nem a haladás barátja,
nincs iránya; egy tömeg csupán, amely-
nek ide-oda vonzódo testrészeiben külö-
nböző egymással ellentétes eszméramlatok
működnek s ha ma radikálisnak látszik
az ellenzék, holnap a fendálizmus felé
hajlik, épen mint a test, melyben külö-
nböző erők működnek a mozgásba hozat-
tálnál.

Ezért kiválik az ellenzék felett a
kormánypárt, mely minden haladásnak
barátja s intézi a kormányzatot úgy, hogy
az állam, mint egyediség hatalmas kife-
jezésre jusson és az államban jogaink
épségben fentartassanak.

A **conversio**. A conversio megindult nagy
művérei ma még nem lehet többet constata-
ni, mint azt, hogy minden tényező jó akara-
tára számíthatni e nagy művelet szerencsés
érvényesítésében. Az a példa, a melyet a leg-
nagyobb s legrégibb magyar pénzintézet, az
első hazai takarékpénztár adott, mikor egész
készletét a convertálódó papirokból kicseré-
lésre bejelentette, példaadással szolgál a
százszerte, s a mi e kötvényekből
Magyarországon akár társaságok,
akár alapítványok, akár intézetek kezén
van, az bizonyony ama mintaszerűen veze-
tett hazafias pénzintézet tőkéje példájára

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Igazság.

Aphorizmak.

Irta: Molnár László

Ha a legjobb barátoddal össze akarsz
veszni, mond szemébe az igazat.

Ha naponként csak egy igazságot mon-
dasz, olyat, mely egy-egy ember hiúságát
kizavarja meleggyéből, — egy év alatt szer-
zett ellenségeidnek száma lesz: 365.

„Az igazság kutya, ölben a helye.” —
mondja Lear király. Igen mert — harapós,

Szólj igazat és — ne hagyj betörni a
fejed.

Az igaz ember utja göröngyös, vastag
bört viseljen a talpán; a hazugé sima, csak
vastag bört viseljen az — arczán.

Igaz mondás — durvaság; hazudozás —
jó modor.

A társadalmat sem a socialisták sem a
nihilisták nem firtatják fel soha, de szaba-
dulna csak ki az igazság az ugynevezett jó
modor bilincseiből, egy nap alatt felbomlanék
a társadalmi rend.

A hiúság hazugsággal táplálkozik.

A hiuk és hazugok vonzalma erősebb

a szerelmeseikénél. Mendacem esse oportet
— vanum.

Ha korán reggel felteszed magadban,
bogy egész nap csupa igazat mondasz, még
a nap le se száll, már gondos ápolásban ré-
szesülsz a — bolondok házában.

Az igazság elhallgatása erkölcsi kény-
szer zubony, mit a társadalom ad rád. Vi-
szel nyugodtan ezt, hogy rád ne adják a —
m á s i k a t.

Ezer hazug nem mond annyi igazat
egész életén keresztül, mint amennyit egy
igaz embernek naponként hazudnia kell.

Van olyan eset, hogy ki kell mondani
az igazat, de hogy a fejedet be ne törjék
érte, olyan nincs.

„Szólj igazat, — betörök a fejed,” —
régí közmondás. No de talán a k a l m a s
h e l y e n csak szólhat az igazat? Oh igen,
csak hogy akkor a fejed alkalmas helyen
török be.

„Szólj igazat, — betörök a fejed,” —
kegyetlen mondás. A mai humanus korhoz
nem volna e illőbb megváltoztatni, így:
„Szólj igazat, — s gondoskodnak róla, hogy
— meg ne sántulj.”

Nem volt még olyan száj, mely az igaz-
ság kimondásában elfáradt volna. Mielőtt el-
fáradna, — elnémítják.

mind megtaláljs utját a conversio közvetlen
foganatosításához, mely a tőke új elhelyezésére
a legeönyösebb módot nyújtja. A külföldön
— szintén általános a rokonszenv s az érdek-
lődés a művelet iránt, mely Magyarország
pénzügyi erősítésének és szilárdulásának ta-
gadhatlan jele.

A kezelet választó kerületben az ellenzéki
pártok füzója Apponyi Albert gr. és Horán-
szky Nandor közben járása következtében meg-
történt. A mérsékelt ellenzéki párt jelöltet
nem állít, hanem egyhangulag Abrányi Emil
jelöltségéhez csatlakozik.

Országgyűlés.

Budapest, 1889. Január 22.

A véderő javaslat feletti
általános vita ma is tovább folyt a képví-
selőházban. A javaslat ellen szóltak Sz a-
d o v s z k y József, M a d a r á s z József,
V e r e s József és M o c s á r y Lajos; a ja-
vaslat mellett Dem k ó Pál és P u l s z-
k y Károly.

Szadovszky a közös hadsereg gyengéit
s az önálló magyar hadsereg szükségét és
előnyeit fejtegette. Dem k ó hazafias, meleg
hangu beszédben kelt a javaslat és gr. Csáky
miniszter rendeletének védelmére. P u l s z k y
pedig ellenzéki érvek és álláspontok ellenében,
új szempontokat hozott fel tartalmas beszé-
dében a javaslat védelmére.

Legkíváncsibb volt a ház, könnyen ért-
hető okokból M o c s á r y beszédére, ki elő-
ször is a közjogi sérelmet fejtegette, majd a
nyelvi nehézségekből az önálló magyar had-
sereg szükségére vont le következtetéseket;
s mert az ics visbe végződő nevékről kel-
letlen hangon beszélt, elnök felszólította M o c s á-
r y t, magyarul mondja ki szavait. M o c s á r y
derültsége közt, egész indignálódva mondá,
hogy r ó l a, é p e n r ó l a senki sem teheti
fel. mintha a nem magyar ajkukat sérteni
akarta volna. További fejtegetéseiben M o c s á-
r y gr. Csáky miniszternek a német nyelvre
vonatkozó rendeletét alkotmányellenesnek mon-
dás és — méltelen beszélt, a magyar nemzeti
ség — érdekeiről, közbe közbe — tán némi ve-
zékülésképen — természetesen tüntetvén fel,
hogy a haza nem magyar ajku polgárai az
állam hivatalos nyelvét, a magyar nyelvet
elsajátítsák, mert e nélkül a közéletben nem
érvényesíthetik magukat.

Míthogy még P u l s z k y Agost, M o c s á r y-
val szemben helyreigazította szavainak
értelmét, az ülés véget ért.

Az általános vitára még öt ellenzéki
szónok van előjegyezve.

Beszélni (a jóról) ezüst, hallgatni (a
rosszról) arany.

„Fiat iustitia, perat mundus,” — a tör-
vénykezés jelszava ezred évek óta; lesz e
vajjon ezred évek múlva a társadalom jel-
szava ez: „Fiat iustitia, perat — vanitas.”

Egy szemer orvosság 100 gramm czuk-
ros vízben vagy mandula tejben főleresztve
— gyógyít; egy szemer igazság tengernyi
hazugságban főleresztve — bódít.

„He az emberekkel érintkezni akarsz,
— mondja Knigge — légy tapintatos.” E-
ben kulminál az „Umgang mit den Menschen”
philosophiája. Hát most mit tesz tapintatos-
nak lenni? Knigge ezt legalább is 200 lapon
fejtegeti, pedig néhány szóval kifejezhet-
te volna: „A hazugság — legyező, az igazság
— dorong. A ki legyezővel jár, az tapintatos,
aki doronggal, az tapintatlan.

Thackeray mondá, hogy a nyelv arra
való, hogy az ember eltakarja vele a gondo-
latait.” Schiller pedig Don Carlosban a gondo-
lat szabadságát dicsőíti. Erdekes ellentét,
pedig mindkettő az igazságot kutatta.
Csakhogy az utóbbi idealista, az előbbi prac-
ticus, nem hiába angol.

„A bolondok és gyerekek igazat mon-
danak.” Nos hát ne bolondozunk és ne gye-
rekedjünk!

Külföld.

Az orosz mozgósítást szabályszerűen foly-
tatják tovább. A múlt évben ama csapattes-
tek, melyek egy európai háboruban alkalmas-
hatók, lehetőleg az osztrák és a német határok
közébe helyeztettek át s ott végeleges tak-
tikai organizációt nyertek. Most ellenben
megkezdődött az ujonczok és tartalékosok
behívása s így a rendes állomány lényeges
szaporítása. Ez azonban természetesen csak a
gyalogságnál történik, mert a lovasság, a tü-
zérség s a műszaki csapatok kezdettől fogva
teljes hadi létszámra emeltettek s bármikor
akcióba léphetnek. Csupán az áthelyezett
gyalogezredek maradtak a rendes békeállomá-
nyon s orosz részről minduntán a tényre
utaltak, midőn az orosz politika békés célja
iról akarták Európát meggyőzni. Most azon-
ban a gyalogság állománya is lényegesen
szaporítottatik, — a mennyiben kétszer annyi
ujoncz és tartalékos hivatik be, mint a mennyit
szabadságolnak. Ezzel az orosz mozgósítás
egy újabb és jelentékeny lépéssel halad előre
mert az óriási birodalom legtávolabbi részei-
ből már béke idején bevonják a tartalékosokat.
Ha ez megtörtént, — a végleges mozgósítás
Oroszországban is aligha fog több időt igénybe
venni, mint Európa más álamaiban, melynek
két három hét alatt kellend elvégezniük azt
a nagy munkát, melyen Oroszország már más
fél év óta dolgozik.

Rövid hírek. B a t t e n b e r g Sándorról
azt a hírt közli a Standard bécsi levelezője,
hogy be akar lépni az osztrák magyar had-
seregbe. — A franciaia új katonai
törvényt 369 szavazattal 169 ellenében elfo-
gadta. — A hadügyminiszter az 1872-ki tör-
vény elégséges voltára hivatkozó jobbpárt
tiltakozásával szemben kijelentette, hogy a
törvény nem alkalmi törvény, hanem a hon-
védelem követelménye. Franciaországban
rom millió embert kell védelmére sikra álli-
tania. — Balkáni gyanus hírek.
Ó Szerbiából jelentik, hogy Vali Redaib pasa
több bolgár agitátort izgatás miatt kiutasít-
tatott. Több kolostort fegyver és lőszergyűj-
tés gyanúja miatt átkutattak, de nem talál-
tak bennük semmit. — O l a s z o k A f r i-
k á b a n. Az olasz kormány meghagyta a
masszovai hatóságoknak, hogy ne engedjék
meg az Atsinov vezetése mellett Abyssiniába
tartó orosz expedíciónak a partra szállását
s ha ezt mégis kiserőszakolni akarnák a kiszál-
lást, fogják el annak tagjait. — G ö r ö g-
o r s z á g i p a r l a m e n t i v á l s á g. A
görög parlament vrságos napokat él. Triku-
pisz miniszter egy nem jelentékeny hitel-
javaslatot terjesztett elő a kamarának, kérve,
hogy még a költségvetés tárgyalása előtt le-
tárgyalják. Az ellenzék azonban megtagadta
ezt a kérelmet s midőn mégis sikerült napi-
rendre vinni, egy ellenzéki rögtön fölveté a

A csókról.

Egy kis csevegés.

Irta: Boldisár Kálmán.

(Folytatás.)

S már a következő pillanat a két ajkat
egygyé-forva találja.

Ime, egy első csók meséje...
Mindennapi, százszor ismételt történet a
regények és beszédek világából, és talán
elég gyakori az életben is.

S az első csók után jő a második, a har-
madik, s a többi önként, magától — mint
tavaszkor a féske.

Rövid idő alatt egygyé olvad a két sze-
rető lélek, a szívetek a szerelem rózsalánca
köti össze: Alice és Emil nem élhetnek egy-
más nélkül.

Ez a szerelem, ezt képviseli az ajkak
érintkezése.

S mind erre azt mondják, a kik ezt nem
érik: Bo'ondság és nem más az egész!

Azonban bármit is mond az érzéketlen
világ, a csók mégis a szerelem symboluma
leend; azá teszi a gyakorlat.

Pedig történik e a csók tartalma alatt
valami, mely a szerelem kifejezése?

A felületesen gondolkozók azt mondják:
nem. És mintha nekik volna igazuk.

Hiszzen tessék megnézni egy megcsókolt
ajkat, nem épen olyan é az, mint a csók
előtt?

De az már csakugyan nem áll, a mit
képlegesen mondanak a csókoló ajakról, hogy
nektárt, mézet szívhatunk róla.

kérdést, vajon határozatképes-e a ház? 15-20 tagnak eltávozása képes bármely tárgyalást megakasztani. A kormánypartik lapok most azt javasolják, hogy osszassák fel a kamarákat. — Katholikus püspökség Berlinben. Jelenleg Brandenburg és Pomeránia tartományok kath. hívei a boroszlói érsekség hatásköréhez tartoznak. Berlinben általánosan el van terjedve az a nézet, hogy nem sokára a két tartományt kivesszék a boroszlói érsek egyházi hatásköre alól. A kérdés azonban még nincs megérve s megoldása bizonyára politikai jelentőséggel bír. — Amerika a bevándorlás ellen. Washingtonból jelentik, hogy a képviselőházban vasárnap benyújtott bizottsági jelentés a munkások bevándorlásának korlátozását hozza javaslatba, valamint azt, hogy szegények, betegek rovtokai szociálisták és anarchisták a bevándorlástól eltiltassanak; továbbá minden bevándorlóra öt dollár adó vetessék.

Irodalmi termékek Debreczenben 1888-ban.

Az irodalom iránt érdeklődő művelt közönségnek vélnék szolgálatot tenni, ha szemlélő tartunk az irodalmi tevékenységnek 1888. folyamán Debreczenben létrejött eredménye felett és elsoroljuk az itteni könyvnyomdakban megjelent, csak némi irodalmi becsesél is bíró műveket, egy helybeli, mint idegen szelektől származottakat. — Igyekeztünk, hogy az összeállított névsor lehetőleg teljes legyen. Mint az alábbiakból látható, Debreczen a múlt évben is tekintélyes, a vidéken talán első helyet foglalt el az irodalmi termelés terén.

I. Debreczeni szerzőktől megjelent művek.

A tékozló. Elmékedés elő és utó imádsággal. Irta és a kollégiumi ifjúság tévéi első isteni tisztelei alkalmával 1888. febr. 26. elmondotta Diez öti József ny. r. tanár a debreczeni főiskola hittani akadémiáján. Ára 10 kr. Ifj. Csáthy Károly bizománya. (Nyomatott a város könyvnyomdájában.)
Tizedes eldöszámités és tizedes óra. Irta: Propper N. János, a debreczeni kereskedelmi akadémia igazgatója. Ára 40 kr. Kiadja Ifj. Csáthy Károly (Városi könyvnyomda.)
Erkölciségszabada karat nélkül. Irta: Dr. Öreg János főgymnásiumi tanár. Ára 1 frt. 20 kr. Kiadja Ifj. Csáthy Károly. (Városi könyvnyomda.)
Névjegyzéke a néhai Luga József könyvtárából Jó Istváné szül. Széles Irma birtokában megmaradt könyveknek. (Városi könyvnyomda.)
A francia középiskola és tanárképzésről. Irta Dr. Öreg János. (Városi könyvnyomda.)
Fazekas Mihály élete és munkái. Irta Mátray Lajos. Ára 1 frt. Kiadja a „Debreczeni Ellenőr” könyvkiadóhivatala. (Debreczeni Ellenőr” könyvnyomda.)
Pénz és hitel. Irta Zalai Márk a debreczeni kereskedelmi akadémia tanára. Ára 40 kr. (Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában.)
A bojár leánya. Regény két kötetben. Irta Vértési Arnold. Ára 2 frt. Kiadja a „Debreczeni Ellenőr” könyvkiadóhivatala. (Nyom. a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában.)
Fecskefészkek. Regény egy kötetben. Irta Vértési Arnold. Ára 1 forint. Kiadja a „Debreczeni Ellenőr” könyvkiadóhivatala. (Nyom. a Debr. Ellenőr könyvnyomdájában.)
Sarló Benedek menyországi kalandjai. Humoros elbeszélés versekben. Irta Rónaszi G. Gusztáv. Ára 50 kr. Kiadja a „Debreczeni Ellenőr” könyvkiadóhivatala. (Nyom. a Debr. Ellenőr könyvnyomdájában.)

Mégis az a vélemény, hogy mintha valami nedvet szívna magába a csók alatt az ajkak. Ezt már nem tudom, igaz-e; ide már valóban speciális kísérlet szükséges.
A ki nem hiszi, tegyen próbát. Gyakorlat teszi a mestert.
A kik titokban csókolóznak, mindig azt gondolják, hogy őket lesi valaki, és hogy rajtuk később is észre lehet venni a csók nyomát.
Margit is visszaküldte Andor úrnak a névnapi ajándékot, hogy észre ne vegyék nála az idegen tárgyat.
— De egy csókot csak elfogadok tőlem?
— Meg ezt is vissza kell adnom kedves Andor — válaszol Margit — hátha meg látnak rajtam...!
S szépen visszaköszölja Andor úrnak.
A kis uau.
Mig némelyek ennyire óvatossak, hány-szor láthat a figyelmes kutató szem hű hőlyveket az utcán, kik fekete tapaszszal jelzik, hogy — ki van csóztatva ajkuk; hogy mitől — azt ő jobban meg tudná mondani!
Nem tudom hol, de emlékszem, hogy hallottam már arról is valamit, mintha egy tudós doktor azt is bebizonyította volna hogy nagyon sokszor egy csók elég és bizonyos betegség átadhatik egy testből a másikba. Nem szándékom e felett véleményt mondani, de annyit talán bizonyosan állíthatok, hogyha a világ összes doktorai összeülnének, s a napnál fényesebben bebizonyítják is, hogy a csókolásból ilyen és ilyen betegségek származhatnak, azért nem fogna kevesebb csók el-

Kéj utazásom, Irta Zalai Márk (Nyomatott a Debr. Ellenőr könyvnyomdájában.)
Hitves. Színmű 4 felvonásban. Irta Karczag Vilmos. Ára 50 kr. (Nyom. a Debr. Ellenőr könyvnyomdájában.)
Magyar világ. Ezer elbeszélés. Vértési Arnold összes munkái. Füzetes válla. Előfizetési ára egész évre 7 forint 80 kr. Kiadja és nyomtatja Debreczeni Ellenőr könyvnyomdájának könyvkiadóhivatala.
Magyarország története. Irta gr. Vay Dániel. Füzetes vállalat. Előfizetési ára 5 frt 40 kr. Kiadja és nyomtatja a Debr. Ellenőr könyvnyomdájának könyvkiadó vállalat.
A debreczeni dalegylet története. A 25 éves ünnepély alkalmára írta Péter Gábor. A debreczeni dalegylet tulajdonosa. (Nyom. a városi könyvnyomdájában.)
A debreczeni kalmártársulat a múlt században. Irta Dr. Szántó Sámuel. (Nyom. a városi könyvnyomdájában.)
Emlékbeszéd Dr. Tegze Imre felett. Irta Dr. Popper N. János. (Nyom. a Debr. Ellenőr könyvnyomdájában.)
Hajdúvármegye szabályrendeleteinek gyűjteménye. Szerkesztette Rásó Gyula alispán, Szinyai Gyula tiszti ügyész, Veszprémi Kálmán levéltárnok. Ára 2 frt. (Nyom. a Debr. Ellenőr könyvnyomdájában.)
Általános vegytan, különös tekintettel a gazdaságra, kereskedelemre és az iparra. Irta Dr. Vedródi Viktor, a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet tanára. I. Szerves vegytan. II. Kiadás. Ára 1 frt. Kiadja Ifj. Csáthy Károly. (Nyom. a városi könyvnyomdájában.)
Magyarország vázlatos történelme. Középkorai használatra az alsóbb fokot. Irta Ladányi Gedeon, a kolozsári egyetem egykori tanára. Az V. kiadás után át dolgozta Márk Pál gymntanár. Kiadja Telegdi K. Lajos könyvkereskedése. Ára 50 kr. (Nyom. a városi könyvnyomdájában.)
Keresztény egyháztörténelem. Középkorai használatra. Kiadás — Irta Márk Pál (Nyom. a Debr. Ellenőr könyvnyomdájában.)
Népszerű tapasztalatilék. I. kötet. Iskolai és magán használatra. Készítette és kiadta Dóczy Gedeon tanár. László Albert bizománya. (Nyom. a városi könyvnyomdájában.)
A B C. Irta B. P. X. javított kiadás. (Nyom. Kutasi Imre könyvnyomdájában.)
Bibliai történetek a népiskolák I-II. osztály számára. II. javított kiadás. Irta B. P. (Nyom. Kutasi Imre könyvnyomdájában.)
Polgári földrajz. XV. kiadás. Irta B. P. (Nyom. Kutasi Imre könyvnyomdájában.)
Három utóbbi tankönyvet kiadja Telegdi K. Lajos könyvkereskedése.
Confirmatióra s uraslatához először járulathatásra készítő rövid vallásos oktatás. Irta Szoboszlai Pap István Közrebozsáti Révész Bálint. XVI. kiadás. Telegdi K. Lajos kiadása. (Kutasi Imre könyvnyomdájában.)
Természettan. Természettan. R. rövid egészségügy. Tankönyv népi iskolai használatra. Irta Szabó József (Nyom. a városi könyvnyomdájában.)
A naptár irodalmát a régi Telegdi K. Lajos féle könyvkereskedés művelői, mely a múlt évben is kiadta elterjedt népszerű olvasó naptárakat. A Kutasi Imre könyvnyomdájából kikerült naptárak a következők:
Csokonai naptár.
Magyar honvéd naptár.
Magyar ember naptár.
Debreczeni Kossuth naptár.
Ó és új naptár.

csatanni; sőt még ha szigorúan megtiltatnák is a csókolózás, százat mernék tenni egy ellen, hogy kétszer annyit csókolóznának, mint így.
Hiszen Maritta is nem azt mondja, hogy a király tiltja a csókot:
— Hát ez nem anyi, mintha rendei?
— És tüköletesen igazsága van.
Azonban néha nyilvánosan meg van engedve a csókolózás. Lepattannak az ajkakat őröz érős záruk, a tiltott csók élvezete szabadon elégíti ki a vágyakat... A kedélyes társas-játékok zálogkiváltása az örökös mámak felügyelete alatt történik. Ez egyik legkellemesebb részlete a társaságokban való szórakozásnak. A mi máskor égbekiáltó bűnök tulajdonították, ilyenkor jogos eszelekmény nyú válik; a miért más körülmények között az isten tudja miéle büntetéseket kellene kiállniok a kis leánykának, azt most kedélyes játék alakjában minden megszólás nélkül tehetik.
Nem is felejtik el az első „kutba es tem”-et soha, s nem egy boldog házasság datálódik a „haragszom rád” zálog kiváltásától...!
De hogyha csakugyan haragszunk hőlgyeink egy egy kelletlenül az arcunkra lopott csókért, akkor hirtelen megbosszuljuk magunkat a csóknál csattanósból — pofonnal.
Az igaz, hogy néha ezt is szívesen felveszik azok a vakmerő férfiak, — ha a csók után történik és ha nem látja senki más. Csak hogy ilyenkor meg a pofon szokott elmaradni!
(Vége köv.)

Református naptár.
Kis képes naptár.
Igazmondó naptár.
Dongó naptár.
Alföldi képes kalendáriom.
Megemlíthetők a Csáthy Károly által kiadott máj XXIII. évfolyamot érő csi nos kedvelt lap és tárcza a naptárak; — a városi könyvnyomda termékei.
A hírlap irodalom termelése szintén jelentékeny volt. A múlt évben a következő lapok jelentek meg:
Debreczeni Ellenőr. Politikai, társadalmi és közgazdasági lap. XVI. évfolyam. Megjelen hetenként ötször. Ára egész évre 10 frt. Felelős szerkesztő és laptulajdonos Vértési Arnold, főmunkatárs Karczag Vilmos. (Nyom. a Debr. Ellenőr könyvnyomdájában.)
Debreczeni Híradó. Társadalmi és közgazdasági hírlap. XXI. évfolyam. Megjelen hetenként ötször. Ára 10 frt. Felelős szerk. Gáspár Imre. Kiadó Kutasi Imre. (Nyom. Kutasi Imrénél.)
Debreczen nagyvárad Ertesítő. Társadalmi heti lap. XVII. évfolyam. Ára 2 frt. Szerkesztő Tóth László, főmunkatárs Szabolcska Mihály, kiadó Zieherman Herman. (Nyom. városi könyvnyomdájában.)
Debreczeni Híradó. Társadalmi heti lap. V. évfolyam, Ára 2 frt. Felelős szerkesztő Vado Sándor, szerkesztőtársak Erdélyi István, Szombathy János, kiadó Otrokosi Vég János. (Nyom. Kutasi Imrénél.)
Debreczeni protestans lap. Az egyház és iskola köréből. IX. évfolyam. Megjelen hetenként egyszer. Ára 5 frt. Laptulajdonos és főszerkesztő Csiky Lajos. (Nyom. városi könyvnyomdájában.)
Közöny. A hittanszaki önképzőtársulat köréből. Kiadja ugyanezen társulat. XVIII. évf. szerkesztők: Pokoly József és Báthory Gábor. Ára 1 frt. 70 kr. Megjelen havonként egyszer. Nyom. városi könyvnyomdájában.
Villám. Képes élelzap. V. évfolyam. Szerkesztő és kiadótulajdonos Kerekes Géza. Megjelen minden héten. Ára 5 frt. (Nyom. a Debr. Ellenőr könyvnyomdájában.)
„Magyar Pinczerek Lapja.” Felelős szerkesztő Muzsajji Béni. Kiadta a Debreczeni Ellenőr könyvnyomdájában. Ára 6 frt. (Augusztusban megszűnt.)

Nem debreczeni szerzőktől, de itteni könyvnyomdában jelentek meg:

Halotti beszédek és imák. Irta Kupai Dénes runyai ev. ref. lelkész. Ára 1 frt 20 kr. Miskolc, Ferenczi B. kiadása. (Városi könyvnyomda.)
Egyházi beszédek. Irta Kupai Dénes. Miskolc, Ferenczi B. kiadása. (Városi könyvnyomda.)
Az ev. ref. egyház énekdallamai. Violin kulesra átírt, ref. tanítók, tanítóképződei s gymnasiumi növendékek használatára kiadta Szűgyi József organista s gym. énektanár (Békésen). Ára 50 kr. (Városi könyvnyomda.)
Ohitűimák. Roskovic Ignác IV. kiadás. Ára 1 frt. Kiadja Telegdi K. Lajos (Nyom. Kutasi Imrénél.)
Utolsó ütközés 2453-ban, regényes eposz nyolc énekben. A XXV. század végén éneklő a névtelen dalnok. Irta Farakas Gyula, Ára 1 frt. szerző tulajdonosa. (Nyom. a Debr. Ellenőr könyvnyomdájában.)
A B C az irva olvasatánál szerinti. Irta Bánhegyi István, újonnan átdolgozta Gdovin János nyíregyházi tanító, Újraátírt és javított kiadás, Ára 16 kr. Kiadja Ifj. Csáthy Károly. (Nyom. a városi könyvnyomdájában.)

III. Debreczeni szerzőktől megjelent, de fővárosi sajtó alul kikerült művek:

A zezredik novella. Irta Vértési Arnold. Szana Tamás előszavával.
Latin alaktan irta Békési Gyula kir. tankerületi főigazgató. IV. változatlan kiadás. Kiadja Ifj. Csáthy Károly.
Vezérkönyv a természet tan népi iskolai tanításához. Irta Dr. Fodor F. és Somogyi Pál, Ára 1 frt. Ifj. Csáthy Károly bizománya.
Kereskedelmi ismeretek kézikönyve. Vezérfonal ker. és ipari iskoláknak, egyszerűsített magánhasználatra kereskedőknek és iparosoknak. II. átnézett és javított kiadás. Irta Propper N. János. Ára 2.20 kr. Ifj. Csáthy Károly kiadása.
Ezeket kívül igen nagyszámú olyan nyomtatvány jelent meg mind a három helybeli könyvnyomdában, melyek ha nem is mint irodalmi, de mint nyomdai termékek, vagy mint egy vagy más tekintetben szükséges és hasznos nyomtatványok számban tesznek. — Ilyenek: a különböző évi jelentések, (Polgár mesteri J. Városi könyvnyomd. Alispáni J. „Debr. Ellenőr” könyvnyomd.) iskolai értesítők, szervezeti szabályzatok, alapszabályok, közgyűlési jegyzőkönyvek (egyházközségi és egyházmegyeiek) stb.
Mint a helybeli nyomdai terméket utoljára említjük meg a következő németnyelvű két szak munkát, melyek a városi könyvnyomdában nyomattak:
Fecht Übungen mit Rapier. Zusammenge stellt v. Rittmeister R. Sebetiq in k. k. hussären regimente graf Pálffy Nr. 15.
Fecht Übungen mit Säbel. Zum gebrauch für Lehrer und Schüler in dem Garaisons-Fecht und Brigade Offi-

cierschulen. Zusammenge stellt von Oberlieutenant R. Sebetiq.
Felemlíthetjük, habár nem debreczeni egyén a szerzője s nem is Debreczenben nyomtatott, hanem Budapest, a következő munkát azon alapon, mivel a főként tankönyvek kiadását által nagy érdemek szerzett Ifj. Csáthy Károly helybeli könyvkereskedő kiadásában jelent meg:
Szerves vegytan. Keresk. akadémiák, közpékerkedelmi és ipartanodák számára, valamint magán használatra. Irta Dr. Kooos Gábor a budapesti keresk. akadémián a vegytan, technologia és áruismeret tanára. Ára 1 frt. 20 kr. Z-i.

Napi hírek.

Az italmérsi jövedéki törvény életbe léptetése. — Az állami italmérsi jövedékről szóló 1888 évi XXXV. t. cz. némely határozmányai f. évi február hó 1 én életbeléptek. — Az érdekelte közönség tájékoztatására szolgáló hirdetményt a debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóságunk lapunk mai számában közöljük. A debreczeni ipar és kereskedelmi kamara szintén gondoskodott róla, hogy a szükséges tudnivalókról a szeszese italokat kismértékben elárusító fűszer és vegyeskereskedők czukrászok, bortermelők és vendéglősök lehetőleg korán és biztosan értesülhessenek. — A tájékoztató hirdetményt az utmutatással együtt kinyomatta és azt a kamara területére szét küldötte. — A kik nem kapnák meg a hirdetményt, forduljanak a kamarához.
Uj épületet a debreczeni kereskedelmi akadémiának. Régóta érzik illetékes körökben szükségét egy új, ezelő szerű ker. akadémiái épületnek, mely az egyre fejlődő intézetnek saját tulajdonosa legyen. — A terv évek óta érlelődik és nagyon valószínű, hogy a jóra való óhajítás közel áll a beteljesüléshez. Az akadémia tanárlara ugyanis észszerű indoklással, gyakorlati módokatok magjelölése mellett, javaslatot terjeszt az akadémiai fenntartó kereskedő társulathoz az iránt, hogy az akadémia elhelyezésére új saját épület építtessék. Az igazgatóságunk idevonatkozó előterjesztését alkalomszerűleg közölni fogjuk.
Még hívás a daestöllyre. A debreczeni dal egyet Rác Károly kedvelt népzenekarának közreműködésével f. é. január 26-án azaz Szombaton este 8 órakor az „Arany bika” szálló dísztermében teljesen új műsorral tartja meg háziás jellegű dal- és zene estélyét, melyre a nagyérdemű közönség ez uton is meghívatik. Belépti díj személyenként 40 krajczár. Együtt alapító és pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják. Kelt Debreczenben 1889. január 23. Márk Endre elnök.
Az ev. ref. egyház leánynevelő intézetében a tanítás folyó hó 24-én esütörtönön megkezdetik. A tantermek két nap óta fűtve vannak. Dóczy Gedeon igazgató.
A debreczeni ifjúság mozgalma. A kollégiumi akadémiai ifjúság ma este 6 órakor fogja az 1. sz. teremben gyűlést megtartani a véderő javaslat ügyében. A gyűlés teljesen zártkörű lesz, hová hir szerint még a hírlapok tudósítóinak sem szabad belépni, ha azok egyuttal nem akadémiai polgárok is. — A kereskedelmi akadémia ifjúságának előkészítő bizottsága két ízben tartott tanácskozás alatt megállapodott az országos ifjúsági gyűlésre küldendő képviselők személyében és a ma este tartandó ifjúsági gyűlésnek Stranz Ferencz III. Katinczy Endre II. és Beretvács János I. éves növendékeket fogja képviselőül ajánlani. A küldötteknek adandó utasítások pedig a következőket fogja az előkészítő bizottság a ma esti gyűlés elé terjeszteni elfogadás végett: A debreczeni kereskedelmi akadémia ifjúsága örömeztetb látná, ha az önkéntes jog a fennálló törvény szerint hagyatnék meg; ha azonban a véderőről szóló törvényjavaslat szerint szabályoztatik; az országos ifjúsági gyűlés forduljon az országgyűléshez, hogy a tiszti vizsgának nyelve föltétlenül a magyar nyelv legyen, a német nyelv csak a vizsga egyik tantárgyának mondassék ki s anynyiban legyen kötelező a tudása, a mennyiben a szolgálat igényli.
A pinczeregylet közgyűlése még is csak a Fhroner szálloda éttermében fog megtartatni, miután a Korona terme pénteken éjjel más célra van lefoglalva. A gyűlés pénteken éjjel 2 órakor kezdődik.
A korcsolya sport kedvelőire ismét jó idő jár. Ma már használható a jég és a jégpályákra megújult a pezső élet. A halifaxok, mercurók és exceilorok újból szárnyra kennek és sikamlanak a friss jégen. Már délután szépszámu korcsolyázó közönség volt kin a Szikszay és nagyerdői jégpályákon. Remélhetőleg ismét állandó jég lesz és a múlt heti aggodalmakat elfeledtetni az új jég felett való véletlen öröm.
A hajdumegyei takarékpénztár 1888 évi zármérlege a jól vezetett intézet fejlődéséről tesz tanúságot. A részvénytőke 50,000 frt. a tartaléktőke 9863 frt 88 kr, a betéttőke 166,431 frt 24 kr, a váltótárca 289,244 frt 43 kr. Az előző évhez képest, az intézet összes forgalma 113,075 frt, 22 krral, a betét 53,085 frt 28 krral, váltótárca 30,409 frt 32 krral emelkedett, ellenben a visszleszámitás 26,700 frttal csökkent. A tiszta nyereség 11,744 frt 47 kr. melyből 7 frt osztalék fog fizetett minden részvény után.

— **Köszönetnyilvánítás.** A debreczeni könyvnyomdások „Önképző-köre” részére tek. Fűcs József város nyomdai művezető a nyomda múlt évi összes termékeit, Vértési Arnold, valamint Kutasi Imre nyomdatulajdonos urak, a „Debreczeni Ellenőr” és „Debreczen” című napi lapot egész éven át díjmentesen a könyvtár gyarapítása céljából adományozni sziveskedtek, melyért fogadják ez uton az egyet nevében halás köszönetem nyilvánítását. Debreczen 1889. jan. 23. Farkas Agoston könyvtárnok.

— **Fölebredt a koporsóban.** Rettenetes eset történt Grenoble környékén, egy kis francia faluban. Egy Rimet nevű nyugalomba vonult esendő hirtelen a halottméréséghoz hasonló letargikus állapotba esett. Mindenki halottnak hitte s a temetési szertartást megtartották. A sir már csaknem egészen be volt temetve, midőn a sirásó zajt hallván, egy csákányütéssel hamar lyukat csinált a koporsóban, hogy a szerencsétlen legalább lélegzetet vehessen, addig is, míg a koporsót fölnyitják. Mikor aztán a koporsót kinyitották, már csak egy borzasztóan megcsontított holttestet találtak, irtózatos sebek voltak a testen, amelyek tanuskodtak arról, hogy az öntudatra ébredt Rimet minő erőküddéssel igyekezett a koporsó födelét fölhasználni.

— **Európa fegyveres békéjének költségeiről** az angol kir. stat. társulat legközelebbi ülésén Mr. I. S. Jeans igen érdekes számadatokat terjesztett elő. Ezek szerint — ugymond — az összes európai államoknak hadseregekre, várakra és hadfelszerelési célból felvett államadóságok kamataira évenként 350 millió font sterling kiadása van — holott, ez előtt 30 évvel ugyan ezen célokra összesen csak 110 millió font stb. költetett el évenként. E szerint tehát a fegyveres béke most évenként 240 millió font sterlinggel vagyis mintegy 250 millió frttal kerül többé, mint 30 év előtti t. i. az 50 es évek háborus állapota. E mellett körülbelül 4 millió ember áll ma Európában folyvást fegyver alatt s ha ezeknek, mint termelő munkásoknak évi munkabértét csak 200 frttal számítjuk is, ez ismét 80 millió font sterlingnyit lucrum cessans ad ki, a mit a tényleges katonai kiadásokhoz hozzászámítva, tehát a mostani fegyveres béke Európának 430 millió font sterlingjébe vagyis 4500 millió frtjába kerül évenként S kérdés, — vajjon ma boldogabbak vagyunk é mint a 30 év előtti háborus korszakban, s kérdés, hogy a 4500 millió frtnyi összegnek az oktatásügyi célokra fordítás által nem jobban biztosíthatnák-e az európai népek maguk számára a békét, — mint most, midőn csak a sznonyokra, golyókra, löporra, és kaszárnyára költik el az óriás összegeket?

— **Biharmegyei hírek.** Nagyváradon a véderő-javaslat tárgyában vasárnap délelőtt rövid gyűlést tartottak, melyen több négyülésre vonatkozó intézkedést tettek meg. Tépnapelött ismét gyűlés volt a tárgyban. A nagyváradi jogászok közül többen mennek fel a budapesti egyetemes nagy gyűlésre, hol az akad. ifjúságot fogják képviselni. — Váncsod községben a hó 19 én két paraszt suhanéz összeveszett, s az egyik egy szénahúzó horoggal úgy ütötte föbe a másikat, hogy az rögtön halva rogyott össze. A tettest elfogták. A vizsgálatot Székely Pál b. újfalu járásbíró vezeti. — B. Újfalu egyhangú társada mi életének felrészítésére vállalkozott Kárpáthy György szingizagató, ki 28 tagból álló társulatával a hó 26 ikán kezdte ott meg előadásait. A vállalat sikere nagyon kezes, mert a b. újfalu közönség nem számíthatja erényei közé a szinműpartfogását. — A biharmegyei jegyzők bálja február hó 9-ikén tartatik meg B. Újfalu b. an. Az ügybuzgó rendezőség mindent elkövet hogy e jó hírű multság ne maradjon el az előző években tartottak mögött. A meghívók már szétküldettek. Jegyek előre válthatók 1 frtjával Kerekes Gyula b. jegyzőnél. — Székely Gyula székelyhídi birtokost nagy csapás érte, a menyinyben édes anyja özv. Székely Mózesné szü. Könyvi Róza f. hó 18 án jobblétre szenderült. A megboldogult temetése vasárnap délután 2 órakor ment végbe a környék intelligenciájának nagy részvéte mellett.

Vegyes hírek

Ligeti Irma, a múlt évben a népszínháznak kedvenc tagja, a csodaszép leány, a kit „kis Blaháné”-nak hívtak, Bécsben tegnap meghalt. — Ligeti Irma az idei szeziónból kimaradt. — Ez nem egy mende-mondának adott szárnyat. A színháznál azt mondták, hogy Ligeti Irma beteg, ugyanakkor a lapokat az a hír járta be, hogy a „kis primadonna” német énekesnőnek csap fel és Berlinbe szerződik. Minthogy azonban ez a hír is csak hír maradt, megszületett a harmadik kombináció s mintha ez lett volna az igazi. A múlt hetekben Budán látták, arcán és járásán egy kiállott természetes betegség nyomai. Nem lehetetlen, hogy e betegség utóbajai oltották ki ifjú életét. — **Az ólomöntő szobát.** Gnádig Ottót, ki feleségének fülebe forró ólomot öntött, két napig tárgyalás után, a törvényszék öt évi fegyházra ítélte. — **Lázongó munkások.** Zajos jelenetek voltak színhelye szombaton a pozsonyi dohánnyár épülete. A pénztáros épen a munkások kifizetésével foglalatokodott, midőn az ezere menő asszony munkás zajosan kezdte követelni, hogy egy társnőjüket, a kit az igazgató a munkakönyve meghamisítása miatt elbocsátott a szolgálatból, vegyék vissza a munkások közé. Az igazgató eleinte le akarta esendíteni a zajongókat, de nem sikerült, úgy hogy

végre is kénytelen volt kérelmeknek engedni, mire esendben irkoztak. — **A Jack-láz terjedésében.** Nautenből írják, hogy egy ismeretlen férfi hurkot vetett egy sátló nő nyakába s mikor a megtámadott segélyért kiáltott, késél három szurást ejtett rajta, melyek közül egy sem sértette meg jelentékenyen a nőt. A segélykiáltásokra odaérkező emberek elől a merénylő megugrott, s még eddig nem akadtak nyomára. Az a hír, hogy a hasfölmetsző Jack-ot Tuniszban elfogták, csakugyan tévhirnek bizonyul. Mint Tuniszból jelentik, elfogtak ugyan egy angol sz lamost, de az nem a hasfölmetszést, hanem a sokkal jövedelmezőbb zsebmetszést üzte. — **Vasárnapi munkaszünet.** Az Egyesült-Államok szenátusa az a ponton van, hogy kimondja a kötelező vasárnapi munkaszünetet, beleértve a posta-, távirat-és társaskocsi-forgalom szünetelését is. Sőt Blair szenátor még tovább megy, a mennyiben a vasúti forgalom szünetelését is követeli vasárnapokon. Az amerikai izraeliták pedig a fölött tanácskoznak, hogy a szombatnapi szünetet áttegyék vasárnapra. — **Halalos tréfa.** Lippstadtban egy fiatal ember menyasszonya szüleiével ebédelt s mikor a leány valamiért kiment a konyhába s visszatérte után le akart ülni, a fiatal ember tréfából kirántotta alóla a széket s a leány hanyatt esett, de oly szerencsétlenül, hogy gerinczét eltörte s pár óra alatt meghalt. — **Hol veszi Boulanger a pénzt?** A Párisi „Le XIX. Siécle” állítólag hiteles forrásból leleplezéseket közöl, melyek szerint Bonaparte Roland herceg szolgálatja az összegek legnagyobb részét a boulangierista akció költségeinek fedezésére. Bonaparte Roland, ki Blanc-nak, a monacói játékbarnag bérőjének leányát bírta nőül s annak örököse, a játékbarnag jövedelmének nagy részét élvezi. Roland herceget állítólag Napoleon Jerome herceg bírta arra, hogy Boulangeret támogassa.

A rendőrségről.

Tizenkét óra felé járt az idő, mikor a kapitány ur szobájának ajtaján belép egy rendőr s utána szögyenezve, tartózkodva egy ismeretlen fiatal ember. No ennek bizonyosan zivataros éjszakája volt. Haja kuszt, mint kövér buzávetés, mikor vihar tombolja ki magát rajta. — Szemei besettek, s hágyadtan néz velök körül az idegen helyen; ajkai idegesen mozognak, a nélkül, hogy még egy szót is szólott volna az urfi. — Válaról lehullani készült a hanyagul felvetett téli kabát, mely épp olyan tördött mint az, a ki viseli; alsó kabátja, mellénye is nyitva; inge begombolatlan, kragijja gyűrődött, — mely tegnap még fehérlett a mosástól és fénylett a vasalástól. — Hja, tegnap még nem hitte volna a fiatal ur, ha mondta volna neki valamelyik barátja: Tivadar! te holnap messzebb leszel szüleidtől, mint ma, pedig te most azt gondold, hogy holnap ilyenkor Budapesten tul utazol. Te holnap dityuba kerülsz.

A lump képi fiatal embert most csakugyan a polgári cellából vezetik elő, hogy kihallgassa a kapitány ur a viselt dolgait. — A rendőr kezdi meg.

— Ez az ur ma reggel, hét órakor a Simon ur hetesét döngötte az ökleivel a tizenháromvárosban. Ha én oda nem megyek, agyon is üti. De azután engem kezdett folytatni, mint valami felbőszült vadállat. Az én segítségemre meg Sz... i biztos ur jött. Ekkor lehányta magáról a ruháját, még az ingét is letépte dühében. A bírós ur parancsolta neki, hogy vegye fel a ruháját, és ültözzék fel. De ez azt felelte, hogy: „Ilyen rongyos emberszéknek ő nem veszi fel”. Káromkodott istentelenül és minket szidott mint a bokrot.

A fiatal ember veszi át a szót: — Engem megkötözték a rendőrök, mint a bolondot és ütöttek, mint a kutyát. Kérem kapitány ur megmutatom a szurony helyét, a hol azt beledöfték a karomba.

— Én nem ütöttem meg egyszer se — szépitette magaviseletét a rendőr — hanem ő háromszor is nyakon ütött engem.

Ezután az urfi nevé, foglalkozását tudakolta meg a kapitány ur. A panaszos vádolt elmondta, hogy ő előbb egy helybéli cukorkaárus boltban volt segéd, azután pincemester lett K—thnál, legutóbb G—n J—s fűszerkereskedésében volt alkalmazva mint kisegítő; de onnan is kilépett mivel tegnap az édes atyjától 25 frtot kapott, hogy haza utazhassék.

— Reménylen ez a 25 frt elég lesz uti költségre — szól a kapitány ur.

— Az már nem — felel az ifju, mert; csak egyetlenegy krajczár van meg belőle. De másik 25 frt épen elég lesz, ha küldenek.

— Ön, előadás szerint, hely és foglalkozás nélkül, mondja a kapitány ur. Délutánig, a mikor véglegesen elintézem az ügyét, visszamegy abba a szobába, a hol reggel óta aludott. Az olyan tiszta szoba, a milyennél tisztábbat soha életében ne kívánjon magának. Ott alhatik, mintha csak saját lakásán volna; habár nem ön, hanem én zárom be az ajtót. A részegségből származott garázdálkodásért megfigom büntetni. — Megfizeti ezt, vagy leüli?

— Kérem, megfizetem. A brutális rendőr is bizonyosan megkapja a magáét, a miért hivatalos hatalmával a részeg ifjával szemben olyan kegyetlen módon visszaélt.

Ez a fiatal ur az, a kit ma reggel megkötözve, káromkodva, felső testén meztelenül,

rendőröktől ütlegelve dülöngözve menni láttak az emberek Kádas utcáról menni a város házához. Bizony az sajnálatraméltó reggeli spectaculum volt.

Színház.

„Véres napok.”

(K.) Talán nem egészen véletlen az, hogy épen lapunk mai számában egy rendkívül érdekes kimutatását közöljük azon irodalmi termékeknek, melyek debreczeni szerzőktől, legnagyobb részt debreczeni könyvnyomdáiban az elmúlt év folyamán megjelentek.

Azt mutatja ez, hogy Debreczenben oly tekintélyes irodalmi élet kezd pezsegni, mely kell hogy észrevéssék az irodalmi világ metropolisában Budapesten is. És a mily önzéssel hivatkozhatunk a könyvszerzés terén elért szép sikereinkre, ép oly örömmel mondhatjuk, hogy koronként szép eredmények jelennek meg a debreczeni színpadon is helyi színműirodalmi termékek. Az elmúlt évben a debreczeni színpadon helyi szerzőktől három színművet adtak elő: K a r e z a g Vilmóstól kettőt (Kismama, Hitves), V e r ő Györgytől egyet: „Már késő” című vigjátékot.

Ugylátszik az 1889-ik év sem lesz meddő. Tegnap került színre lapunk fiatal dolgozótársának „V é r e s n a p o k” című verses tragoediája.

Azon viszonynál fogva, mely lapunk és a szerző között évek óta fennáll csak tartózkodással írhatunk a munkáról, de már jölelőre constatalhatjuk, hogy fényes külső sikert aratott.

Mi ösmerjük az ifju szerző szerénységét s tudjuk, hogy művével nem volt szándéka a nyilvánosság előtt megjelenni, de egy helybéli költőtársa, ösmert lapszerkesztő olvasva az igazi tehetségtől duzzadó munkát föllelkedve hívta fel reá az igazgatóság figyelmét, s bizonytal és szép érdeklődésnek eredménye volt a tegnapi zajos színházi este. V e d r e s s i e t t e t a darabot jutalomjátékára megszerezni, s nemcsak tekintélyes anyagi sikert ért el, de művészi szempontból is érdemeket szerzett magának.

A közönség, — mely a színház nézőtérét pár bérlet páholy kivételével egészen megtöltötte, — bizonyos elfogultsággal jelent meg, mert hiszen „Dózsa György” történetét a J ó k a i gyönyörű nyelvben élvezte ekkoráig, magát a hőst oly kitünő művészek által interpretálva, mint Rónai, Egressy, E. Kovács Gyula. Most ugyanazon hős történetét egy még ifju kezdő író (aig 22 éves fiatal ember) dramatizálta. Az elfogultság tehát teljesen indokolt volt, de annál nagyobb az ifju költő sikere, ki már az első felvonás után eladta azt oszlatni. Az első felvonásban, szépen megírott jelenet, mikor Dózsa az urak ellen való lázadásra füstökélik, a felvonás hatáson végződik s a szerzőt zajos tüntetések között háromszor hívták lámpák elé. E hatás felvonásonként fokozódott, de legnagyobb s legközvetlenebb a második felvonás után volt, akkor, mikor Dózsa, Zápolyát letiporja. Ez a jelenet Jókainál nem a nyílt színen történik. S helyesen, mert bizony visszatetsző volt kissé. A fényes nagy ur fetregése a földön nem kelemes látvány, s annál kevésbbé, mert később Fruzsina előtti üres henczege sehoggy sem egyezik meg egy vakmerő magyar hős jellemével. Mindazonáltal e felvonásnak volt legnagyobb hatása mert ebben a felvonásban hallottuk a darab legszebb jelenetét is, azt, mikor Fruzsina (Telegdi leánya) Dózsaért könyörög Zápolyánál.

A darab folyékony jámbasokban van írva s sok helyen tetszetős gondolatok s ifjú hévvel írott dictiók lepik meg a hallgatót. L a k y I m r e meglehet elégedve első munkája sikerével a minthogy a közönség és kritika is meg van elégedve a fiatal költővel, ha ambíciója munkára sarkalja, — még erőteljesebb és előkeő helyen is számot tevő alkotást várhatunk.

Az előadó színészeket meglátszott, hogy sok szeretettel foglalkoztak szerepeikkel, s ritkán is kaptak még egy egy este oly sűrűn felhangzó tapsokat mint tegnap. A jutalmazottat V e d r e s s t (Lőrincz) két gyönyörű korszorival tisztelt meg a közönség. M á n d o k y a czimszerepben erővel, sok tüzzel és szenvedélyvel játszott; mellette legtöbb tapsot Békéssy Rózi aratott (Fruzsina), M á t r a y értelmesen és hatással szavalt, R ó n a s z é k y kedves és humoros volt; az utolsó felvonásban oly szépen halt meg, hogy egy drámai művészek is becsületére vált volna. Komoly hivatású művészhez méltó

productió volt ez. — Kaczer Nina, Haday, Péchy, Hegyesi és leginkább a mindig értelmes Püspöki igazán sok jóakarattal és igyekezettel emelték a tegnapi est zajos sikerét.

Előadás után a fiatal szerző barátai a főbb szereplő művészekkel a Papp Gyuri vendéglőjében társas vacsorára gyűltek egybe, a hol szerzőnek első színpadi sikere alkalmából egy kedves emlék tárgyat, szép ezüst serleget adtak át.

Közgazdaság.

Husarak.

Megállapítva s bejelentve 1889. jan. 23-tól január 30-ig.

30 kr. Erdei Jánosnál Morgó utca 587 szám alatt.

32 kr. Böldög Istvánál Csapó u. 676. Rácz Lajosnál Csapó utca 457 sz. a.

34 kr. Kolb Jakabnál Pfa utca 687 sz. alatt.

36 kr. Rácz Györgynél Czegléd u. 2599 sz. a. Rózsatér 10 sz. a. Csapó utca 10 sz. a. Rácz Lajosnál Liba utca 2061 sz. a. Balogh Jánosnál Mester utca 1371 sz. a. Csapó u. 471 sz. a. Erdei Ferenczát Csapó ut. 240 sz. a. Varga ut. 2238 szám a. Vár utca 357 sz. alatt.

42 kr. Magyar Gábornál Piacz 1-ös székében, Czegléd u. 55. sz. a. Dedó u. 126 sz. a.

44 kr. a 3 izrelita megszárszékben a piacon. — Minden többi bejelentett 20 megszárszékben pedig 1 kiló hus 40 kr.

J e g y z e t: Magyar Gábor három székében 1 kiló hus nyomtaték nélkül 8 krral drágább.

Debreczen, 1889. jan. 22.

A pálinkafőző üst tulajdonosok figyelmeztetnek, miszerint az 1888-ik évi XXIV. t. cz. 22, 23, 25, 27, 39-ik §. §. szerint kötelesek 1. Ujnonnan vagy más módon beszerzett pálinkafőző kazánukat a beszerzés napjától számítandó 48 alatt; 2. a főző készülék eladását, vagy megsemmisítését 24 órával az eladás vagy megsemmisítés előtt bejelenteni; 3. a főző helyet „szesz főzőnek” felirással megjelölni; 4. a pénzügyi közegnek helyettes alkalmával személynesen, esetleg személyes által segédkezet nyújtani; 5. távollétében helyettes — ki nevében a kívánt felvilágosítást megadja, kijelölni s azt írásban bejelenteni; 6. hivatalos iratokat a főző helyiségben tartani; 7. a hivatalos zárrakra felügyelni s véletlen megsértését 24 óra alatt bejelenteni. Ezen kötelesek elmulasztása az 1—6 pont alattiak a törvény 87-dik §. alkalmazása mellett 5—200 frtíg a 7. pont alatti a 89-dik §. szerint 6—500 frtíg fog büntetett. M e z ö r e n d ő r k a p i t á n y s á g.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap csüftörtökön. január 24-én, páros bérletben felemelt helyárákkal HEGYI ARANKA, a budapesti népszínház elsőrendű művészojének első vendégjátéka:

A cigány báró

Nagy operette 3 felvonásban Strausstól.

Feladás szerkesztő és kiadó laptulajdonos: Vértési Arnold.

Főmunkatárs: Kaczag Vilmos.

Friss

Szepességi vaj,
MARONI
és Cárfiol

mindég kapható

Varga Lajos

fűszerkereskedőnél.

Eladó

vagy bérbe kiadó a

KONYÁRI

sóstófürdő.

Bővebb felvilágosítással szolgál tulajdonosa Balassa Gyarmaton

Fáy Sándor.

Hirdetmény.

A debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóság cenzurált közlőre teszi, hogy az állami italmérési jövedékről szóló 1888. évi XXXV. t. cz. némely határozmányainak végrajtása iránt kiadott utasítás 9. §-a értelmében szeszes italoknak kis mértékben való elárúsítására 1889. évi február hó 1. től kezdve nyílt helyeken a pénzügyi hatóság engedélyre szükséges.

Ilyen engedélyre az 1889. évi december hó végéig terjedő időre csak azok tarthatnak igényt, kik szeszes italoknak kis mértékben való elárúsítására, az eddig fennállott törvények és szabályok értelmében jogosultsággal bírnak, vagy a kik az év folyamán alatt oly üzletet nyitnak, melylyel összekötve az eddig fennállott törvények és szabályok szerint a kis mértékben való elárúsítást is gyakorolhatták volna, és mindazok, kik az anyaországban saját termései boraikat kívánják kis mértékben elárúsítani.

Szintugy a szeszesitalok kis mértékben való elárúsításának módja, illetőleg fogalma is 1889. év végéig az eddigi törvényeknek és szabályoknak megfelelőleg tartatik fenn és ehhez képest az állami italmérési jövedékről szóló törvényben s a végrehajtási utasításban foglalt feltételek teljesítése mellett engedélyt nyerhetnek:

I. a bejegyzett czégi anyag-fűszer és vegyeskereskedők,

- a) honi csemege és külföldi boroknak,
- b) külföldi söröknek,
- c) valódi szeremi szilvioromnak,
- d) édesített égetett szeszes italoknak, mint likőrnek, rumnak, rosoglionak és pedig mindezen italoknak 50 literen alóli mennyiségben mértékre való tekintet nélkül főzletükben zárt edényekben való elárúsítására,
- e) a szeszesnek, melynek a 100 fokú szesz mérő szerint legalább is 75 fokot kell tartalmaznia, — iparosoknak mesterségük folytatására, vagy másoknak is házi czélokra egy literrel nem nagyobb és fél literrel nem kisebb mennyiségben főzletükben zárt edényekben való elárúsítására, mely esetben azonban az elárúsítás az üres üvegeknek töltött üvegekkel való becserélése nélkül gyakorlandó;

II., a czukrászok és kávéosok (ide nem értve a tisztán csak kávémértéssel foglalkozó iparosokat) saját üzleti helyiségükben vendégek részére édesített égetett szeszes italoknak, mint likőröknek, rumnak, rosoglionak poharaként való kiszolgáltatására;

III., a szállótulajdonos bortermelők saját termései új és régebbi boraiknak 50 literen alóli mennyiségben zárt edényekben, az üzleti vagy elárúsítási helyen kívül fogyasztásra, egyedül a község beiterületén levő saját helyiségben való elárúsításra. Az ilyen bortermelők saját termései boraikat az előszabott korlátok között, a termelési község határára kívül csak azon községben árúsihatják el kis mértékben, a hol állandóan rendszeresen laknak és ott is csak az esetben, ha ezen községben saját borpinczével is bírnak, melyben az önmaguk által termelt borokat tartják és kezelik.

Az italmérési jog tulajdonosa, illetve bérlelője és ezek engedélyesei, ha a kis mértékben való elárúsítást nem az italmérésre szolgáló vagy azzal szoros kapcsolatban levő helyiségben kívánják gyakorolni: azt ezen helyiségben csak pénzügyi hatósági engedély alapján tehetik, más esetben pedig hatósági engedélyt kérni nem kötelesek, sem italmérési illetéket, sem italmérési adót fizetni nem tartoznak.

A kis mértékben való elárúsítás iránti engedély mikénti kérelmezésére nézve megjegyeztetik, hogy mindazok, kik 1889. év január hó végéig szeszes italoknak kis mértékben való elárúsításával foglalkoznak, ha

ebbeli vállalatukat tovább folytatni akarják, tartoznak az erre szóló engedélyért legkésőbb 1889. évi február hó 15-ig az illetékes pénzügyigazgatóságához irásban folyamodni és kérvényük jogerejű elintézéséig vállalatukat akadálytalanul gyakorolhatják.

Azok, kik szeszes italoknak kis mértékben való elárúsításával eddig nem foglalkoztak, de olyan üzletet nyitnak, melylyel összekötve az eddig fennállott törvények és szabályok szerint a kis mértékben való elárúsítás is gyakorolható: ilyen engedélyért szintén az illetékes pénzügyigazgatóságához tartoznak folyamodni, de ebbeli kérvényük jogerejű elintézéséig a kis mértékben való elárúsítást nem gyakorolhatják.

Az engedély iránti folyamodványban, — melynek első íve egy forintos- s minden további íve 50 kros bélyeggel látható el, a következők tüntetendők ki:

- a) az engedélyt igénylőnek neve, lakása és foglalkozása —
- b) az üzleti helyiségnek megnevezése, utca, ház és ajtószám szerint,
- c) a kicsinyben elárúsítani szándékolt italoknak névszerű elősorolása, valamint a piacéknak és egyéb helyiségeknek a megnevezése, melyekben az elárúsításra számtala készletek tartatnak;
- d) az elárúsítás módja a végrehajtási utasítás 9-ik §-ában foglalt utmutatás szerint (kivonatilag lásd fent I. II. és III. pont a)
- e) vajon folyamodó szeszes italoknak kis mértékben való elárúsításával már foglalkozik-e vagy csak jövőre kíván és mely időtől kezdve foglalkozni;
- f) annak a kijelentése, hogy az elárúsítást folyamodó maga fogja-e gyakorolni, avagy megbízottja útján s név szerint ki által kívánja gyakoroltatni.

Az eként szerkesztendő folyamodvány még következőkkel szerelendő fel.

1. a kiállítandó engedélyre megkívántató egy frtos bélyeggel.

2. a magyar állampolgárságot, vagy azt illetőleg hogy az 1886. évi XXII. t. cz. 15 §-a értelmében, a magyar korona országainak valamely községében települési engedélyt nyert, szabályszerű alakban kiállított községi illetőségi bizonyítványával, illetőleg a községi letelepítési engedélyével.

3. a kis mértékben való elárúsítás eddigi gyakorlatát igazoló hiteles hatóságú bizonylattal.

Ha folyamodó valamely községben több külön üzletben szándékozik a szeszes italoknak kis mértékben való elárúsítását gyakorolni tartozik magának mindeik üzleti helyiségre nézve külön engedélyt készközölni, melyeket azonban egy folyamodványban kérhet, megjegyeztetvén, hogy az engedély tulajdonosa személyesen csak egy üzletet gyakorolhat s a többi üzletben az engedélyt kérő nézve az 1888. évi XXXV. t. cz. 5 §-ában előirt feltételeknek megfelelő üzletvezetést köteles tartani.

A bortermelők helyett az engedélyt a község közösen is kérheti: tartozik azonban ebben az esetben, a folyamodványt annyi egy forintos bélyeggel ellátni, a hány bortermelő nevében azt beadta és a folyamodványhoz annyi egy forintos bélyegyet csatolni, a hány bortermelő részére az engedély kiadandó lesz.

Végül figyelmeztetnek érdekelt feleket, hogy az engedély akadály nélküli kiadhatása czéljából a folyamodványok szerkesztésére és felszerelésére nézve szigorúan ezen hirdetményben közölték a rázaszkodjanak.

Debreczenben 1889. évi. január hó 15. én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

III.

Arverési hirdetm. kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közlőre teszi, hogy Blum Lőrinczné Friedmann Záli végrehajthatónak Dávid Zsófia Vég Istvánné végrehajtható elleni 20 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a derecskei kir. járásbíró) területén lévő és a B-Sárand községben fekvő a b.-sárandi 290 sz. telekjegyzőkönyvben 344 hrszámú ingatlanra 17 frt, a b.-sárandi 367 sz. tjkvben 1422 hrsz. ingatlanra 123, az ugyanazon tjkvben 2015 hrsz. ingatlanra 351 frt, és a b.-sárandi 468 sz. tjkvben 2879 hrszámú ingatlanra 167 frtban cenzurált megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi február hó 15-dik napján délelőt 9 órakor B-Sárand község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 1 frt 70, 12 frt 30, 35 frt 10 és 16 forint 79 krt. készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyam a l s z á m i t t és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben 1888. évi. December hó 11-én.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly kir. tszéki bíró.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közlőre teszi, hogy a tiszántuli ref. egyház kerület, mint végrehajthatónak 500 frt, ugy Kövesdi János debreczeni lakos mint végrehajthatónak 1500 frt tőkék és járulékaik iránt Kóhn Mór és neje Zichermann Katalin elleni végrehajtási ügyökben a Debreczen városában fekvő, a debreczeni 3109. számú tjkvben A L. 1. 2. és 3337. és 7227. hrsz. a. felvett 2331. népsorszámu és ondódi fődre 3060 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi Február hó 18-ik napjának délutáni 3 órakor a debreczeni kir. tszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 306 forintot készpénzben, — vagy az 1881. LX. t. cz. 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben 1888. évi. November hó 4. napján.

A debreczeni kir. tszék, mint telekkönyvi hatóságnál.

Nagy Károly tszéki bíró.

A legjobb cigaretta papir.

Nem üres reklám, hanem a tudomány legelőkelőbb szemléiségek által bebizonyult tény, hogy a

„Les derniers Cartouches“

cigaretta-papir, Braunstein Frères gyárából.

(Páris, 65. Boulevard Exelmans.)

a legkönnyebb és legkitűnőbb.

A kereskedelemben előforduló különféle jobb cigarettapapirok előkelő tudósok által összehasonlító vegyelemzésnek alávetettek, ugy Dr. Pohl, a bécsi vegytani egyetem tanára, Dr. Liebermann tanár a budapesti állami vegytani álmás főnöke, újabb időben Dr. Soyka Hygieniai-tanár által a prágai német egyetemen és mindezen összehasonlító vegyelmezések mindenkor azon eredményt adták, hogy a BRAUNSTEIN FRERES czég cigarettapapirosa a legfinomabb és legjobb.

Valódi csak azon papir, melynek etikettje mellékelt raj hoz hasonlú és BRAUNSTEIN FRERES czéget visel. Ezen czég cigarettapapirjánál minden csomag annyi lapot tartalmaz, a mennyi az etikettjén fejegyezve van.

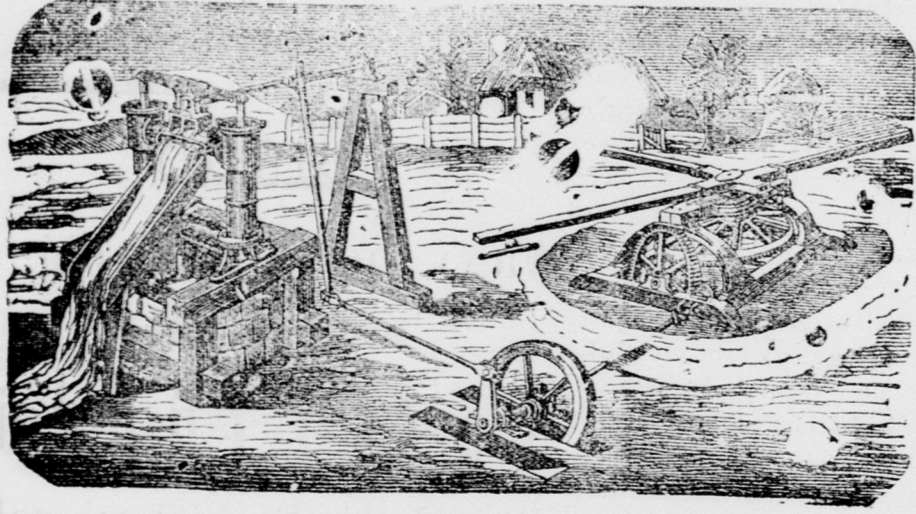
A gyár czég alati Bécsben, I. k. Schottenring 25 sz. raktárt tart cigarettapapirjai és cigaretták hüvelyei elárúsítás ra.

Braunstein Freres

Alapítottatott 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzelőszerek gyára harang és ércöntőléje BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar külülegességet kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezetők berendezését városok, földbirtokosok és magánok részére, modern technici alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK

felszerelésére

szagmentes ürszékék

felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.